

HOLVIT TÄYNNÄ HAUREELLISIA UNIA

Flow Productions: *Nighttown*. Esitykset Oulun Taidetalo Kulttuuripankissa 17.–19.11.2023. Ohjaus Pirjo Yli-Maunula, valosuunnittelu ja videot Jukka Huitila, äänisuunnittelu Anssi Laiho, pukusuunnittelu Sylvi Siltavirta, lavastus Heidi Kesti, metallityöt Sakari Matinlauri, kiinnitykset Skipe Oivo, valokuvat Janne-Pekka Manninen. Esiintyjät Milla Virtanen, Nina Bulgakova, Henna-Maria Hanhineva, Katariina & Jared van Earle, Ben Collis, Elisabeth Künkele, Emma Langmoen, Nikke Launonen.

Kuva Janne-Pekka Manninen.

Pirjo Yli-Maunulan ohjaama *Nighttown* koettiin Oulussa 17.–19.11. Esitys rakentui kahden kulttuuri-hankkeen risteyskohtaan. Oululaisesta näkökulmasta se oli tilausteos vuodesta 2013 saakka järjestetyille Lumo-valofestivaalille sekä osa kansainvälistä ”Ulysses – European Odyssey”-kokonaisuutta. **James Joycen** *Ulysses*-romaanin, modernistisen kirjallisuuden peruskivi, täytti vuonna 2022 sata vuotta.

Juhlan kunniaksi käynnistyneessä hankkeessa kahdeksantoista eurooppalaista kaupunkia on toteuttanut oman kulttuuritapahtumansa, kukin kirjan yhden luvun inspiroimana. Oulussa on tartuttu kirjan

laajimpaan, viidenteentoista lukuun, joka tunnetaan nimellä ”Kirke”.

Mittavista immersivisistä teoksistaan tunnettu Yli-Maunula työryhmineen on jälleen rakentanut sirkuksen, tanssin, valon ja äänen keinoin toisen todellisuuden, jossa katsoja saa vapaasti liikkua. Nimi *Nighttown* viittaa Dublinin punaisten lyhtyjen alueeseen, mihin romaanin surrealistinen episodi sijoittuu. Taidetalo Kulttuuripankin aulan katonrajaan levittäytyvä projisointileiskuukin punaisena, mutta ennemminkin pahaenteisenä kuin kutsuvana.

Entinen Suomen Pankin konttori on kiehtova luksusbunkkeri, jonka seinissä ylelli-

nen graniitti kiiltelee. Kalterit ja holvien absurdin jyrkät ovet muistuttavat kutkuttavasti kielletyllä alueella liikkumisesta. Monet huoneet ovat kuitenkin teatterisalimaisen eleettömiä mustia – tai vihreitä tai valkoisia – laatikoita. Koruton linja poikkeaa monista aiemmista Yli-Maunulan immersioista, joissa on herkuteltu rapistuneilla interiööreillä ja mielikuvituksellisen runsaalla rekvisiitalla.

Pelkistetyssä tilassa huomio keskittyy esiintyjiin. Loisteputket hehkuvat terävinä. Merkityksellisiksi nousevat naamiot, köydet, terälehdet – vuoroaan odottavat tai päättäneistä hetkistä muistuttavat yksityiskohdat. Myös **Janne-Pekka Man-**

nisen valokuvien turmeltuneet näyt pääsevät oikeuksiinsa: sokea koira, kuolainen kita, silmälle laskeutunut kärpänen.

Heidi Kestin lavastus noudattaa houreen logiikkaa. Kylpyammeet lipuvat huoneesta toiseen, sänky on seinällä, pöytä ja tuoli katossa.

Romaanin Stephen Dedalus ja Leopold Bloom liikkuvat bordellikujilla, joten myös *Nighttownissa* seksuaalinen kuvasto on läsnä suorasukaisesti ja silti monisävyisesti. **Emma Langmoen** viekoittelee ohikulkijaa rypäleillä, **Henna-Maria Hanhineva** tarjoaa ruusun terälehtiä ja saattaa kutsua yksityiseen nurkkaukseensa. Öljystä kiiltävän **Milla Virtasen** hidas, raskas tanssi tuo mieleen seksityöntekijän näyteikkunan.

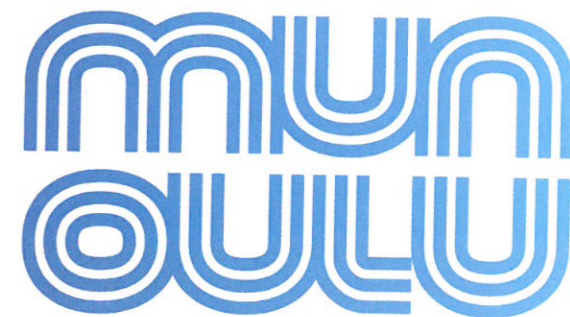
Ben Collis levitöi kuin hurmiossa shibari-sidonnan varassa; hänen ja **Elisabeth Künkelen** aistillisessa pariakrobatiassa BDSM-elementit kohoavat miltei hengellisiin sfääreihin. Vastakkaista, krouvia ja maanläheistä ääripäätä edustavat viereisessä huoneessa **Katariina** ja **Jared van Earle**, joiden koirahahmot nuuskivat ja nylkyttävät toisiaan estottomasti.

Pariskunta siirtyy tulkitsemaan mutkikkaampia suhdekuvioita pääläelleen kääntyneeseen huoneeseen. Katossa ylösalaisin istuva ja lattialla kurottelija tavoittelevat toisiaan, osat vaihtuvat, mukaan ilmestyy uusia pelaajia.

Painovoimaa tuntuvat uhmaavan myös Künkelen hiuksisitariipunta ja Langmoenin hissikuilukoreografia, jotka hyödyntävät ovelasti pankkitilan erikoisuuksia. Myöhemmin Langmoenin räjähtävän energinen seinälläjuoksu sulauttaa hienosti yhteen ilma- ja permantoakrobatiaa. Epätoivoinen, kiinni kahlittu hahmo pyrkii kaikkiin voimin irti ja eteenpäin.

KALTION YSTÄVÄT
TOIVOTTAVAT
HYVÄÄ JOULUA

Mun Oulu toivottaa kaikille
Rauhallista Joulua ja
Hyviä uutisia vuodelle 2024!

munoulu.fi

Kuva Janne-Pekka Manninen.

Sylvia Siltavirran puvustus korsetteineen ja sukkanauhoinen viittaa kirjan miljööseen mutta pysyy varsin hillittynä ja viitteellisenä, liikeilmaisua tukevana. Tyylitelty terrierinpäät tuovat mukaan huumoria, kalmanlinnun hahmo taas lisäkauhua.

Lintunakin hiippailevan äänisuunnittelija **Anssi Laihon** monipuolisissa maisemissa uhkaavat jylynät limittyvät hartaisiin sävyihin. Maltillista paikallisväriä tuo muun muassa tinapilli. Lopulta riitasoinnukset kirkonkellot kajahtavat kierroksen päättymisen merkiksi.

Kehämäisen pohjakaavan ansiosta edestakaisin ramppaamisen tunteelta välttyi. Joka

kierroksella jokin oli muuttunut. Kohtaukset vaihtuivat toisiin rauhallisesti aaltoillen.

Kutsuvierasennakossa näkyjen täyttämässä kortteleissa sai harhailla rauhassa kahden tunnin ajan, mutta varsinaiset yleisökierrokset kestivät vain puoli tuntia kukin. Tunsiko kävijä jäävänsä jostakin paitsi?

Toivottavasti ei, ja tuskin. Vaikka aikaa olisi määrättömästi, olisi joka tapauksessa mahdotonta olla kaikkialla. Jälleen kerran suuri osa viehättyksestä syntyy juuri siitä, että teoksen maailma jatkuu niin lavealle yksittäisen katsojakokemuksen ulkopuolelle. ■

TENKA ISSAKAINEN